

תשורה

תשורה משמחת הנישואין של
שניאור זלמן ורבקה דבורה
קאהאן

י"ב שבט ה'תשפ"ד

ליקט וערך:

יעקב פרץ שי' קאהאן

yankikahan12@gmail.com

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן הרה"ת שניאור זלמן שי' עם ב"ג הכלה מ' רבקה דבורה תי', ביום שני, י"ב שבט תשפ"ד. על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בעת החתונה של כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית נ"ע הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה. ויהי רצון, שיבנו בית נאמן בישראל, בנין עדי עד, שיחיש וימהר בנין הבית השלישי הנצחי, ומהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה". ונזכה זיך זעהן מיטן רבי"ן דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו.

משפחת לאסקר

משפחת קאהאן

י"ב שבט תשפ"ד

ברוקלין, נ.י.

• שער א' •

דבר מלכות

חלק מיחידות כללית בנוגע לענין חתונה

(תרגום מאידית)

יחידות לחתנים וכלות עם כיתוביות בלה"ק י"ז שבט תשנ"ב
י"ז שבט - יחידות לחתנים וכלות

בהוספה על כל הברכות, השייכות במיוחד לחתן וכלה שהם מתחילים חיים חדשים ובונים בית חדש, במילא נעשה זה "דירה לו יתברך בתחתונים" באופן נעלה ביותר ובאופן חדש כמדובר כמה פעמים, במילא הרי מובן שלהם יש שייכות בפשטות כל הברכות האמורות ועוד מיתוספת ההוספה של הברכות המיוחדות לחתן וכלה שהם קשורים, כפי שאומרים גם בברכת הנישואין ש"מהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול חתן וקול כלה" ומפרטים את החמישה קולות הקשורים עם חמשת הקולות של מתן תורה,

שזה עוד יותר מוסיף בהצלחה ובברכה בהכנות לחתונה, ובחתונה בפשטות והחתונה בפנימיות והמשך האריכות ימים ושנים טובות לאחרי החתונה, ובנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוותיה, ומחתנים גם את הבנים ובני הבנים, וכמדובר כמה פעמים.

ועוד והוא העיקר, כמוזכר לעיל, שיקויים תיכף ומיד ממש. וכאשר אומרים "מהרה ישמע" יהיה זה ברנע שלאחרי הרנע הזה שבו נמצאים שהרי זהו אמיתית הענין של "מהרה" ללא כל הפסק אלא תיכף ומיד, ולא יוסיף אפילו ברנע ושיהיה בפשטות "ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול חתן וקול כלה" עם כל החמישה קולות, וכמדובר כמה פעמים

בארצנו הקדושה, ובירושלים עיר הקודש ובהר הקודש, ובבית המקדש השלישי והמשולש ועוד ועיקר, כמוזכר לעיל - תיכף ומיד ממש

"ונאמר לפניו שיר חדש", הרי באים משבת פרשת שירה כמוזכר לעיל ומקבלים את ה"תורה חדשה מאתי תצא", שזה קשור גם עם בניית בנין חדש שוהו הענין של חתן וכלה שיהיו כל ענינים אלו באופן של "חדש" החל מ"שיר חדש" וגאולה האמיתית והשלימה באופן חדש ועוד ועיקר - תיכף ומיד ממש,

ובפרט ע"י הוירוו ע"י הוספה במעשה הצדקה, שבודאי יוסיפו בזה החתן והכלה והוריהם, והמחוננים והקרובים, כמנהג ישראל לתת לצדקה בקשר עם חתונה,

ובפרט חתן וכלה וכל השייכים אליהם שבאמת לכל יהודי וכל בני"י יש שייכות לכל חתן וכלה מצד אהבת ישראל, הרי כולם כאחד "כאיש אחד ובלב אחד" ותיכף ומיד ממש, מקבלים תורה אחת מה' אחד ובארץ אחת ובעיר אחת עד בקודש הקודשים ועוד ועיקר - תיכף ומיד ממש

• שער ב' •

מענות

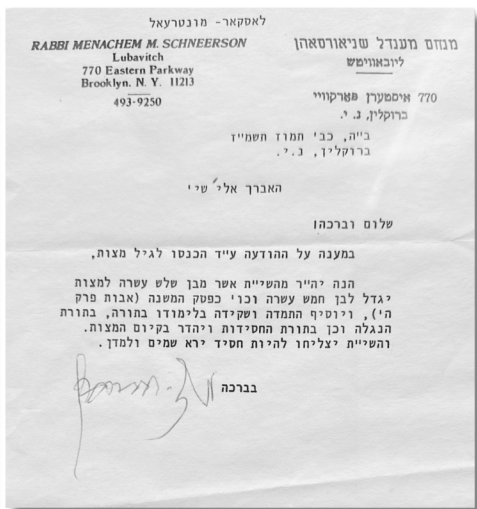
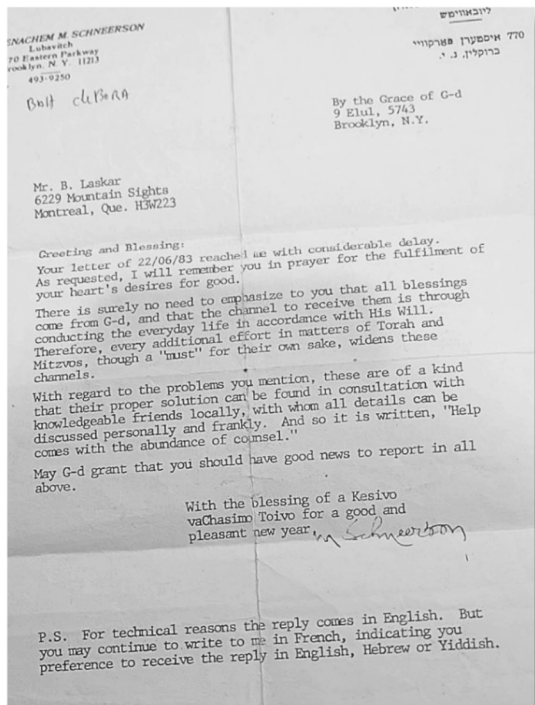
וכת"י קודש

מכתבים מכ"ק אדמו"ר שליט"א לצד הכלה משפחת לאסקר

ב.

א.

מכתב הרבי לאבי הכלה להבר מצוה שלו

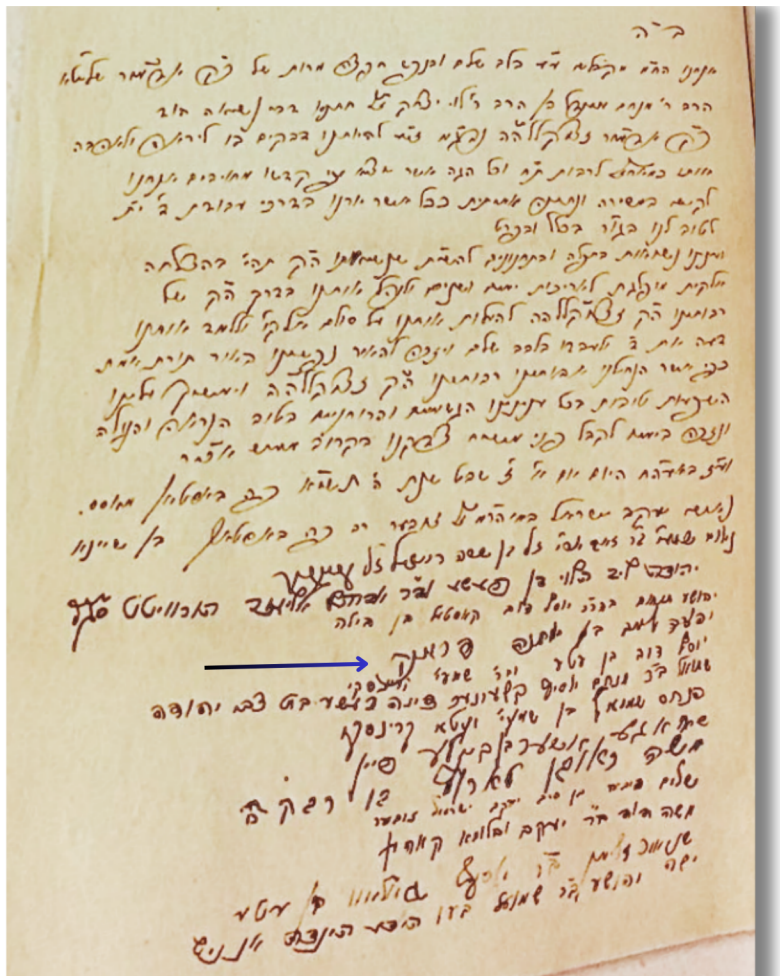
מכתב מהרבי לסב הכלה המתפרסם כאן בפרסום ראשון

Mr. B. Laskar
6229 Mountain Sights Montreal, Que. H3W2Z3

Greeting and Blessing:
Your letter of 22/06/83 reached me with considerable delay. As requested, I will remember you in prayer for the fulfillment of your heart's desires for good. There is surely no need to emphasize to you that all blessings come from G-d, and that the channel to receive them is through conducting the everyday life in accordance with His Will. Therefore, every additional effort in matters of Torah and Mitzvos, though a "must" for their own sake, widens these channels. With regard to the problems you mention, these are of a kind that their proper solution can be found in consultation with knowledgeable friends locally, with whom all details can be discussed personally and frankly. And so it is written, "Help comes with the abundance of counsel." May G-d grant that you should have good news to report in all above. With the blessing of a Kesivo vaChasimo Toivo for a good and pleasant new year,
(the Rebbe's signature)

P.S. For technical reasons the reply comes in English. But you may continue to write to me in French, indicating you preference to receive the reply in English, Hebrew or Yiddish.

ג.

כתב התקשרות שכתבו אנשי"ש בבוסטון שלושה ימים קודם יו"ד שבט תשי"א
 בין החותמים סב סבתו של החתן, רי יהודה לייב פראנק ע"ה

ה.

מנחם המנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אימקען שטריט
ברוקלין, נ.י.

ב"ח, יום שלישי, י'הוספל בו כי טוב,
ס' תקחו אה הרומתי,
ראשון דר"ח אדר, ה'תשל"ח.
ברוקלין, נ.י.

האברך חיים ט"ו

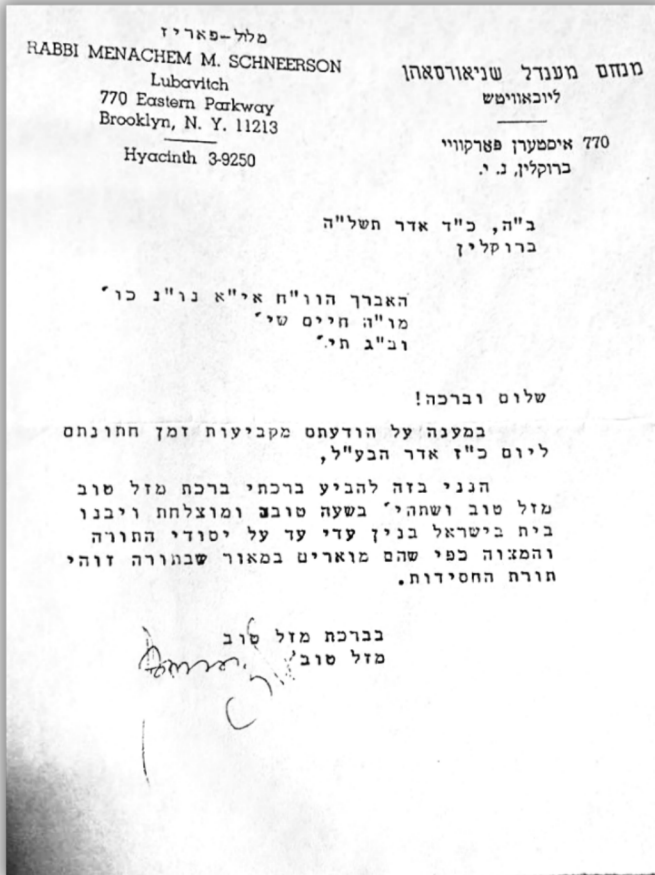
שלום וברכה!
הסכתב' נחבלוח"ח. וכן המ"נ.
ובכמדנו בר"ח אדר, ומיוסד על מאסר חז"ל אין סדרין אלא המורזין -
הזמן גרמא לורז על כל הענינים השייכים לימי הפורים הבעלים לפרסיהם,
ובסיוח - כחלק השייך לחינוך, ובסגנון חז"ל - שהגדולים מוזהרים על הקטנים
כולל ג"כ - ההשפעה על הזולה והסביבה הקרובה והרחוקה לקיים ולעשות
במילואם ובשלמותם כל עניני פורים בימי הפורים,
אשר כ"ז דורש זמן והכנה ופעולה - עכ"ס מחחיל טראש החודש,
ובכפופים השייכות וקשר דפורים להימים שלפניהם ועד לראש החודש -
במקרא מלא שבר הכתוב: והחודש אשר נתפך להם גו' לשמחה גו' ליום טוב
(לא - ובחודש) - כל החודש.
והרי מענינים העקריים דפורים הוא קירוב הלבבות - לבנות דכל בני"י,
ראיש ורעהו, דעשיר ואביון ועד לכל הפושט יד וכו',
ומורגש זה בקביעות דשנה זו די"ד באדר - הל ביום שהוספל בו כי טוב
- טוב לשמים ולבריות גם יחד,
וכידוע פ"י השם בריות - שזהו כולל גם ואף הרחוקים כו' שלכן נקראים
בשם בריות בעלמא.
ויה"ר אשר יעשה כו"א מאתנו בחוככו כלל בני"י בכל האמור ומחוך שמחה,
ובפרט שבכלל נצטוונו משנכנס אדר - להרבות בשמחה.
וכיוון ציווי זה (כשאר ציווי התורה) הוא גם לשון הבטחה - תהי'
השמחה בריבוי והטוב בריבוי והשלום בריבוי -
כי בכל הדברים הבלתי רצויים יקויים ונהפוך הוא גו' ויהי' אך טוב
לישראל - בטוב הנראה והנגלה.
. וכמו שליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר (בכל הפירושים) בימים
ההם בזמן זה - כן תהי' לנו.

בברכה אהבה ואמת, יום טוב
מנחם המנדל שניאורסאהן

מכתב מהרבי להרה"ח ר' חיים מלול סב החתן

בכתי"ק
להצלחה ולבש"יט

1.

מכתב מהרבי לרגל חתונת סב החתן

ז.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

חנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.
 ב"ה, י"ה כסלו תשמ"ב
 ברוקלין

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק
 בצ"צ כו' מו"ה חיים שי'

שלום וברכה!

מאסר הונוי קבלת המכ" וכן השיחות בצרפתיות
 (ג' כקרבן) צענט"ת.

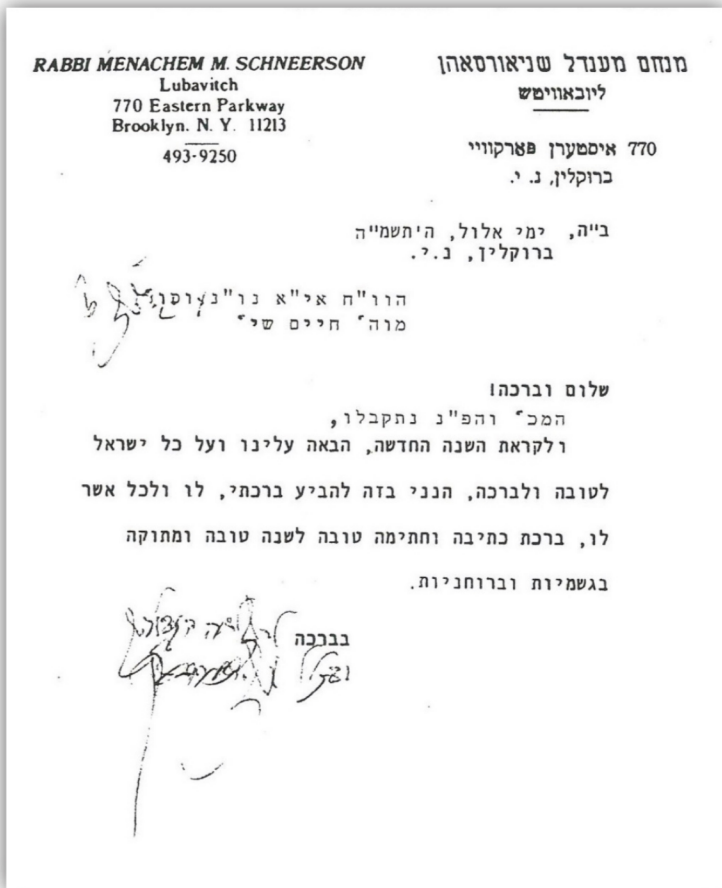
בסמיכות לי"ט כסלו, ר"ה לחסידות כו',
 יום שהוכפל בו כי טוב.
 הפ"נ שמכ" יקראו בעת רצון על הציון
 הק"ו.

בברכת חג הבאולה
 זלמן זצ"ל

מכתב מהרבי לסב החתן בנוגע לעבודתו בתרגום שיחות הרבי לצרפתית

בכתי"ק
ולהצלחה בעבו"הק

ח.

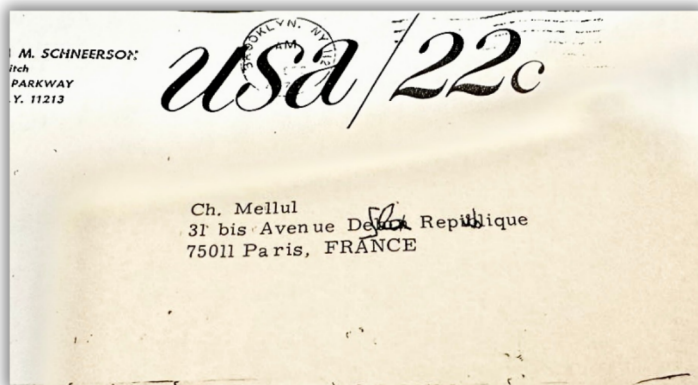
מכתב לסב החתן לקראת השנה החדשה (תשמ"ו)

בכתי"ק

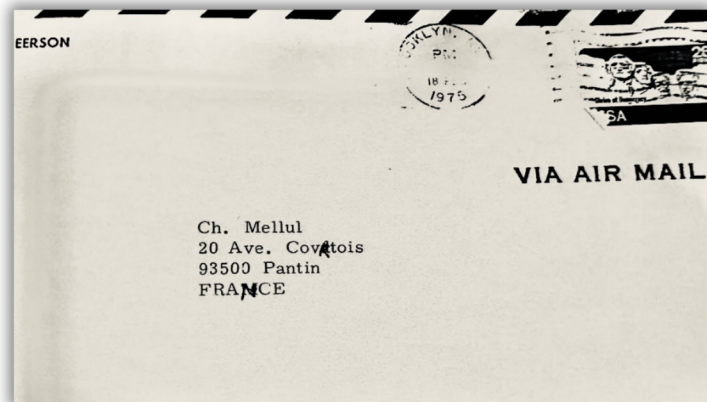
א. עוסק בצ"צ

ב. ולהצלחה בעבו"הק ובכלל

כמה הגהות בכת"ק של הרבי על מעטפות למכתבים שנשלחו לסב החתן ט.

ל.

בכת"ק

1. De la République
2. Covrois
FRANCE

• שער ג' •

סיפורים וזכרונות

זכרונות וסיפורים מהר"ה חיים שיחיי מלול

ואתה עדיין לא מדבר אידיש?

"על-ידי ייסוד ישיבת תומכי- תמימים שם, כמו בליובאוויטש לכתחילה, כאילו שזה אותו דבר עצמו ואין צורך להזדקק להשפעה מהמקור, כיון שהוא נעשה בדיוק כמו הענין עצמו."

(חלק משיחה מוישב ה'תשנ"ב)

וכך רב חיים מלול מספר: ר' מולע אזימאוו הביא אותנו לישיבה תחת הוראת המשפיע ר' ניסן נעמאנאוו והבאנו הרבה חברים. כאשר הקבוצה הראשונה לאחר שנקראה ה"קבוצה" נסעה לתשרי בפעם הראשונה, הרבי דיבר איתנו באהבה רבה בצרפתית. הוא נתן לכל שמונה עשר מאיתנו הדס אחד ללולב שלנו ואמר לנו לשמור עליו לאחר החג. לאחר הנסיעה, קיבלנו כולנו עשרים דולר ותניא מהרבי לפני הנסיעה לשנת תשל"ב הרבי הניח לנו לבוא על שלושה תנאים: שיהיה מי שיהיה אחראי ללמוד איתנו במהלך השעות שלנו, שנאמין שהמסע יעשה לנו שימוש בעבודתנו, ושלא נתחייב לחובות כתוצאה מכך. ביחידות בשנים מאוחרות, שאלתי את הרבי לדבר איתי בצרפתית משום שהייתי מתחשב שאני יכול לפספס מילים מבלי להבין את האידיש. הרבי נראה נדהם. הוא אמר " היית כל כך הרבה שנים עם הקבוצה, ואתה עדיין לא מדבר אידיש?"

הוראה בקשר למבטא: "שלא יהי הפרעות עבור הילדים"

אחרי שנהייתי חתן, נכנסתי לרבי ביחד עם כלתי. הי' זה אחרי שמח"ת תשל"ה. הרבי אמר לי בקשר למבטא לשנות המבטא (לי הי' מבטא ספרדי ולכלתי מבטא אשכנזי): "וויבאלד אז חסידות און שולחן ערוך און תורה זאגן אז ס'איז ניט קיין פרובלעם צו בייטן די הברה ס'זאל ניט זיין קיין צוטומעל'ניש פאר די קינדער [=היות שחסידות וש"ע ותורה אומרים אשר אין בעי' לשנות ההברה כדי שלא יהי' הפרעות עבור הילדים], (אגב, ע"י אמירה זו הי' לי הבטחה ברורה מהרבי שיהי' לי ילדים.)

פעם הרבי שאלני בקשר לדבר מסוים. אמרתי לרבי "איך וועל טאן ווי דער רבי הייסט" [=אעשה כפי שהרבי מצוה]. הרבי הגבי' את ראשו וחיך ואמר: "און טאמער מ'הייסט דיר ניט?" [=ואם לא, מצויים לך?] והרבי המשיך: "כל זמן מ'האט ניט געהייסן מעג'סט האבן א דיעה" [כל זמן שלא ציוו מותר לך להביע דיעה].

הדס לכל א' מאנ"ש שהגיע לתשרי

על המפגש הראשון שלי עם הרבי, זה הי' בעצם בערב סוכות, הרבי רצה להעניק סט של ד' מינים עבור ה'ג'רופ' שנסע אז. עשינו הגרלה מי יזכה להיכנס ולבחור הד' מינים והגורל נפל עלי. לפני היכנסתי, פגשתי את ר' בן ציון שמטוב שהכרתי אותו מכבר, וביקשתי ממנו לבחור עבורי הד' מינים. בהיכנסי עמדתי על הצד, אולם ר' בן ציון בעומדו מול הרבי שכח מכל הענין, וכך לאט לאט כולם בחרו הד' מינים שלהם והלכו, ונשארתי אני לבדי עומד בצד. הרבי הסתכל עלי ושאלני בצרפתית: "הלקחתם הד' מינים?" מיד לקחתי כמות גדולה של הדסים, הרבי שאלני: כמה לקחתם? מיד ר' לייבל גרונר ספר את מה שלקחתי והרבי שאל "כמה אתם?" עניתי, "15". אולם הרבי לא הסכים עם הקביעה הזאת ושאל עוה"פ, "כמה אתם", ושוב אמרתי 15. הרבי נפנה אל ר' לייבל גרונר ושאל: "וויפל זיינען זיי?" והסתכל ב'צעטל' עם השמות וענה "16". אני לא הבנתי מה הרבי אמר. הרבי שוב שאלני ואמרתי 15. ואז הרבי נפנה אל ר' לייבל גרונר ואמר לו בצרפתית: "הוא אומר לי 15" ואז הרבי נתן לי 16 הדסים והרבי אמר: אחרי סוכות כל אחד ישמור על הדס ועי"ז יהי "ושמחת בחגיך לכל השנים", ואז הרבי הוסיף עוד הדס אחד. ואז כשיצאתי, כל ה'ג'רופ' המתינו לי, ואז הגיע לפתע מונית עם א' (ר' צמח אייאש) מה'ג'רופ' שהחליט לנסוע לרבי, ואז הובן לי למה הרבי הוסיף הדס נוסף.

למחרת שמח"ת נכנסתי ליחידות, ב'צעטל' כתבתי את קורות חיי, וביקשתי ברכות. הרבי בירר פרטים בקשר לשם אחותי ועוד כמה עניינים. היחידות ארכה כעשרים וחמש דקות.

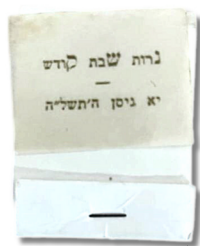
לסיים שיהי' זה דבר שלם שיהי' אפשר לנצל

אחרי חמש שנים של לימודים כתבתי לרבי שעתה ברצוני ללכת לישיבה, חשבתי שעכשיו הרבי כן יסכים, אולם ביחידות הרבי לי בזה הלשון: "וויבאלד אז עס איז געבליבן נאר איין טעזע (thesis), מ'דארף דאס ענדיקן אז דערנאך זאל זיין א גאנצע זאך וואס מ'קען דאס נוצען" [=היות ונשאר רק עוד טעזה יש לסיים שיהי' זה דבר שלם שיהי' אפשר לנצלן]. וכך עשיתי וקיבלתי דוקטורט בכלכלה.

כשהייתי בן עשרים שנה הוצרכתי להתייצב בצבא ורציתי בכל מאודי לקבל פטור, וביקשתי מהרבי ברכה ע"ז, הרבי ענה לי "כפי עצת ידיד מבינ".

התחתנתי באדר תשל"ה עם אשתי (לבית שייפער מבוסטון), שאלתי את הרבי אם ללמוד בכולל אולם הרבי רצה שאסיים את לימודי הדוקטורט. נשארתי בניו יורק עד אחרי פסח, והכנסתי צעטל שנוסע הנני, אחרי כמה זמן נקראתי ע"י המזכירות ונאמר לי שהרבי רוצה לדבר איתי, לא הייתי מוכן אבל בלית ברירה הלכתי לג"ע התחתון הרבי נעמד על סף גן עדן העליון והרבי שאלני: "פארסט אוועק?" [=הנוסע הנך] כשעניתי, הרבי שאל הבנות והבחורות ב'גרופ' שלכם מדליקות נרות שבת קודש? כשעניתי בחיוב, הרבי נכנס לתוך החדר והוציא ג' קופסאות של גפרורים. בהן נרשם "נרות שבת קודש", ולקח מפית והקיף את הקופסאות ונתן לי באומרו "פארט געזונטרהייט."

הגפרורים

הוראות לתרגם שיחות מהרבי

בעת השידורים של הרבי הייתי מתרגם את שיחות הרבי על אתר, וכמה ביקשו ממני לרשום אותם ולהדפיסם על מנת שיוכלו ללמוד בעיון, וכך עשיתי במשך כל ג' חודשים, ואז הכנסתי כל חוברות של שיחות המתורגמות לרבי, והרבי כתב: "בכלל כדאי להמשיך, בפרט כדעת עסקני אנ"ש שעל אתר".

מאז כל חודש ערכנו קובץ של כל שיחות הרבי שנאמרו במשך החודש וכמה חודשים. אח"ז קיבלתי מכתב מהרבי בו הרבי נותן את השם "שיחות בצרפתית" וכל השאר היסטורי.

פעם ביחידות שאלתי את הרבי מהו האופן הנכון לתרגם את השיחות והרבי אמר לי בזה הלשון: "לערן א שיחה און דערנאך פארגעסן מיינע ווערטער און שרייב מיט דיינע ווערטער" [=תלמד השיחה ואח"ז תשכח את המילים שלי וכתוב עם האותיות שלך].

כשהרבי ביקש להדפיס בסוף התניא הרשימה של ההוצאות של התניא שנדפסו ברחבי תבל, הרבי ביקש בעצמו להוסיף הקובץ הראשון שהוצאתי לאור אז פירושים על הפרק הראשון של התניא.

כן, לכבוד שנת השמונים הוציאו לאור ה'היום יום' מתורגם לצרפתית ושלחנו לרבי והרבי ענה: "גרם נחת רוח".

הידעת שאני משיח?

הי' יהודי צרפתי שלא היה דתי, שהגיע לרבי בתשרי ורצה להיכנס ליחידות. אבל האיש הזה היה מעט משוגע ור' לייבל גרונר לא היה בטוח אם לתת לו להיכנס, משום שחסרה לו היכולת לדבר צרפתית. בהשגחה פרטית, ר' חיים מלול, שליח צרפתי, היה ב770, ולכן ר' לייבל ביקש ממנו לעמוד בחוץ לחדר ולהקשיב. אם האיש יאמר דברים משוגעים, הוא יודיע ללייבל להוציא אותו. וכך, היהודי הצרפתי נכנס ואמר לרבי, "הידעת שאני המשיח?" הרבי הי' ברצינות ואמר, "אני אשאל אותך שלוש שאלות"

- האם אתה אוכל כשר?
- האם אתה שומר שבת?
- האם אתה מניח תפילין?

האיש ענה לשלוש השאלות בשלילה. לכן, הרבי אמר לו, "תקיים את שלושת אלו הדברים ותשוב אלי כשתעשה זאת, ואז נוכל לדון על השלב הבא בדרך להיות המשיח."

הרבי אמר "לחתונה"

הי' יהודי בצרפת שהיה מגיע לעיתים לבית חב"ד. הוא היה בא להתפלל שם. פעם אחת הוא אמר שהוא הולך לנו יורק לחופשה ור' חיים מלול אמר לו שהוא צריך ללכת אל הרבי והוא הסכים. זה היה שבת מברכים כסלו, לפני שכינוס השלוחים נהפך ל"העולמי". אז הוא הלך והגיע לפארבריינגען שבת, אך לא הבין מילה אחת. הסדר הי' שאם מישוהו אירגן משהו במהלך השבוע, הם הביאו בקבוקי משקה למזכירות. המזכירות סידרה את הבקבוקים האלה מתחת לשולחן של הרבי לפני הפארבריינגען ואז בסוף, האנשים שהביאו את הבקבוקים הגיעו לרבי כדי לקבל מידי הקי'. הרבי נתן להם לחיים ושאל אותם להודיע מה הארגון שלהם. היהודי הזה לא הבין מה קורה והוא רק ראה שהרבי נותן משקה לכולם. ולכן, הוא גם הלך לקבל בקבוק. הרבי נתן לו בקבוק ואמר בצרפתית, "לחתונה". "pour le mariage". אז, הוא חזר לפריז עם המשקה. הוא אמר לר' חיים, "אתה רואה, הרבי טעה. הוא חשב שאני לא נשוי ונתן לי זאת עבור חתונתי, אך אני כבר נשוי". אמר לו, שאני לא יכול להסביר, אבל אני בטוח שזה לא טעות.

היהודי גר אז במקום צפוני של פריז והוא שמר את הבקבוק בביתו. לפני פסח, היה עליו להיפטר מהבקבוק מפני שהוא חמץ. אז הוא אמר לאשתו שנעשה סעודה ונזמין את כל החברים שלנו ונחלק משקה מהבקבוק. היא הסכימה, אך כאשר הגיע זמן להכין את האוכל היא הייתה עייפה מדי כדי להכין ארוחה גדולה ומלאה. הוא אמר, "אני כבר שלחתי הזמנות!" בסופו של דבר, הם החליטו להזמין מקייטרינג. הוא הזמין את האוכל והיה להם בית כנסת עם אולם ליד, והוא שכר אותו לכמה ימים לפני הפסח. הסעודה התחילה ובאמצע הרב של הבית הכנסת נכנס והודיע שכעת יש חופה בבית הכנסת בלי מניין. "האם יכול הגברים לבוא ולהשלים את המניין?" כך הם יצאו ומצאו את בית הכנסת ריק. רק החתן והכלה והרב. ולכן עשו את החתונה ואחרי כך היהודי הצרפתי שאל אם יש להם סעודה לחתונה. הם אמרו שאין להם, ואז הוא אמר, הארוחה מוכנה באולם. היהודי הצרפתי קם והתחיל לדבר, "אני צריך לומר לכם את האמת. הלכתי אל הרבי מליובאוויטש והוא נתן לי בקבוק משקה ואמר לי 'לחתונה'. חשבתי שזו הייתה טעות ועכשיו אני רואה שהרבי ראה כיצד לבקבוק הזה ישמש בחתונה זו. הכלה גם דיברה ואמרה שזו הייתה חתונה שנייה עבורה והנישואין הראשונים היו נורא מאוד. ולכן, משפחתה לא הגיעה לחתונה השנייה זו. היא לא הייתה כל כך בטוחה אם כדאי להתחתן בפעם השנייה. בעלה הוא גר ואין לו משפחה יהודית. לכן היא כתבה מכתב אל הרבי ושאלה מהרבי סימן שהחתונה הזו היא הדבר הנכון לעשות והיא אמרה ש"עכשיו קיבלתי את הסימן".

הרבי הראה באצבעו הקי' לכל הצרפתים ב770

בליל שמע"צ לאחר ה"אתה הראת" השני הרבי ביקש לנגן ניגון הקשור עם ניצחון וניגנו "מארש נפוליון", לפני התחלת ההקפה הרביעית, הרבי ביקש לכבד את כל אלה ששירתו בצבא ניגש לקצה הבמה עם סידורו ואמר את הקטע של "קול ה' שובר ארזים" בניגון "האדרת והאמונה" הידוע כאשר כל הקהל עונים אחרי כל קטע "לחי עולמים".

ואז בעת ההקפות לפני ההקפה החמישית הרבי ניגש עוד הפעם לקצה הבמה שלו וביקש והדגיש שכל הצרפתים ישתתפו בהקפה זו. יש לציין שזה עצמו שהרבי ביקש להקדיש ההקפה עבור הצרפתים לא הי' דבר חדש כי כך ביקש הרבי גם בתשל"ב ובתשל"ג. החידוש הי' עם ההמשך.

וכך מתאר ר' חיים מלול:

הי' לי מקום טוב לפי ערך, נעמדתי ממש ליד במת ההקפות כששמעתי שהרבי קורא לצרפתים ירדתי מיד ממקומי על מנת להגיע אל עבר במת ההקפות, אולם לא הי' קל בכלל וכך נפילתי על הבמה, הרבי עמד אז מול הכותל וכששמע "בום" גדול, הרבי פנה לעברי הייתי על הרצפה בעקבות נפילתי, מיד נעמדתי, ואז הרבי אמר לי: "קראתי הרי את כל הצרפתים, האם כל הצרפתים הגיעו?" כשעניתי שכן הרבי אמר: "הרי אני רואה עוד" והראה באצבעו הק', ואז חכה והסתובב חזרה מול הכותל.

ר' לייבל גרונר שלא הבין צרפתית רצה לדעת מה הרבי ביקש ממני, כשהסברתי לו אמר לי ללכת אל ר' מולע אזימוב ולהגיד לו להכריז שכל הצרפתים יגיעו לבמת ההקפות, ואז נוצר שקט גדול בכל ה- 770 ור' מולע אזימוב הכריז בצרפתית שמבקשים מכל הצרפתים להגיע לבימת ההקפות, וכך כולם התאספו. את הספר תורה של משיח החזיק ר' מולע אזימוב, והתחלנו לנגן ניגון, הסדר הי' אז שההקפה היתה נמשכת במשך כל הזמן שהרבי מעודד את הניגון, וכך ניגנו כמה ניגונים אולם הרבי נעמד על אותו מקום ולא פנה את ראשו הק', ואז אחרי כמה ניגונים שניגננו, נשקטנו הבנו שהרבי רוצה משהו, הרבי נפנה עם סידורו כשהוא פתוח על העמוד של "האדרת והאמונה" לעבר בימת ההקפות, כל העינים של הקהל נפנו לעבר הרבי, ואז והרבי התחיל לנגן, בהתחלה לא זיהנו את הניגון, כי הרי לא הי' לנו שום "מחשבה זרה" על מה שהרבי הולך לחולל..

סיפורים מהרי יהודה לייב פראנק עי"ה עם הרבי

(עיין ע' 7)

בסיון בתרי"פ, הרבי רי"ץ ביקר בוסטון כדי לגייס תמיכה ליהודי רוסיה. הוא דיבר בבתי כנסיות שונים בדורצ'סטר, רוקסבורי וצ'לסי במסצ'וסטס. כשהוא דיבר בבית כנסת גדול ברוקסבורי היה נוכח יהודה לייב פראנק עי"ה. הוא היה יודע הרבה חסידות והבין מהו "ענין" של רבי. שנים מאוחר יותר, בשנות השלושים או הארבעים, כשהוא נכנס ליחידות, הוא התרשם כשהרבי רי"ץ הכיר בו, בראותו אותו בבית הכנסת ברוקסבורי יושב בשורה הראשונה. למרות מעבר הזמן והרבים שלא עברו, הרבי זכר אותו, מהשהשאריר רושם עמוק.

פעם הרבי אמר משהו על ר' יהודה לייב.

כשהרה"ח גדליי שייפער עי"ה, נכדו, התארס, הוא הלך עם הכלה שלו ליחידות לבדוק עם הרבי את תאריך החתונה. גדליי הודיע להרבי בצעטל שהסבא שלו, יהודה לייב, רוצה שהחתונה תתקיים בקרוב, מאחר שהוא חשש לא להגיע אם לא בזמן מוקדם יותר. בזמן היחידות, הרבי היה במצב רוח רציני.

הרבי שאל, "מי הוא הסבא שלך?"

גדליי ענה, "פראנק מבוסטון."

הרבי פתאום הרים את ראשו הקי, ואמר, "פראנק מבוסטון? א

חסידישער איד, א מיוחתידיקע משפחה!"

אחרי כך, מצב רוחו של הרבי השתנה, כביכול, והוא נעשה מאוד שמח.

ממה ששמעתי בהתוועדות הרב מיכאל אהרון שי זעליגסאהן ליל אי דחווה"מ סוכות תשפ"ב ובעוד הזדמנויות

- ר' נחמן קובלסקי שהיה מביא הפירות בהתוועדות בחג השבועות היה הבעל הבית שבו גר הרבי ברחוב ניו יורק.
- פעם בתשי"ד הרבי התוועד בש"פ בשלח אחרי יו"ד שבט שזה היה דבר נדיר שיהיה פארבריינגען שבת אחרי יומא דפגרא והרבי אמר כיוון שיו"ד שבט התוועדנו באולם וכל אחד ישב באקוועם (בנוחות) ולא יכולנו לדבר מה שמדברים בחסידישע פארבריינגען, לכן החליט הרבי להתוועד שבת לאחרי יו"ד שבט, ובאי מהשיחות בכה הרבה כשדיבר בעניין "המשפך" כידוע.
- כשהרבי חזר מתשליך תש"כ מ"בוטניקל גארדן" (הגן הבוטני ששם האגם מים) הגיעו כל הפוילישע לתת "שלום" (לחיצת יד) לרבי והרבי החזיר להם, עד שנעמד ילד בן 8 חבדי והושיט יד לרבי, ענה לו הרבי "בא אונז פירט מען זיך ניט אזוי" (אצלנו לא נוהגים ככה).
- הרבנית חנה נכנסה פעם לחדר של הרבי ביום הכיפורים להחליף הנעליים ושמה הנעליים על השולחן ואחד המזכירים בא והוריד הנעליים והרבי החזיר אותן על השולחן.
- פעם ביום שהרבי נסע לאוהל ובדרך חזור עצר בבית אמו ללכת לבקרה כבכל יום ואמרה לו לא אכלת היום, חזור הביתה אז הרבי שאל מניין לך שלא אכלתי? אמרה כי הרב קרינסקי פה והרבי נכנס לרכב וחזר הביתה. (הרב זיילענגאלד שיחי').

- "דער רבי האט געהאלטן אגרת התשובה אין זיין סידור יארן לאנג" (הכחול עם ההקדשה של הרבנית חנה).
- (קרה והיה צריך לעשות הפסק בין מנחה למעריב אחרי שהרבי חזר מאוחר מהאוהל, הרבי סימן עם האצבע כמו לחכות דקה, פתח האגה"ת עיין בו וסימן שאפשר להתחיל מעריב).
- בשנת תשכ"ט בזמן שהרבה יהודים התחילו לעזוב את קראון הייטס הרי יעקב יהודה מאייעסקי, מנהל בית רבקה, היה גבאי בבית כנסת אחד, "Young Israel", שהתדרדר ונסגר והרבי אמר לו שהיות ובארץ יש מחסור בספרי תורה אם יוכל לשלוח כמה ספרי תורה יהיה דבר רצוי מאוד ואכן הוא שלח 2 ספרי תורה לירושלים ולא עשו הכנסת ס"ת, והיה קצת שבור מזה וכתב להרבי וכשעבר בכוס של ברכה הרבי אמר לו שלא צריך ליפול ברוחו והעיקר שיודעים על זה פה (אצל הרבי) ושם (למעלה) וסימן בידו.
- בתחילת ההתוועדות בשנת תשכ"ט הרבי הסתכל על כל הקהל. קרה שהרבי הסתכל זמן ממושך על מישהו אחד עד שהוא תפס שהרבי מסתכל עליו ואז הרבי היה מפנה את מבטו לכיוון אחר.
- קרה פעם ש"יונגערמאן" אחד עבר בדולרים והרבי אמר לו כבר כו"כ שבועות שלא ראיתי אותך בהתוועדות.
- ובענין זה, אף פעם לא אשכח מאורע מחריד, שהיה מישהו באמצע תפילה בעת ההתוועדות של הרבי, והוא עמד במזרח, והסתובב למזרח כנראה להתפלל תפלת העמוד בין הניגונים והפנה גבו למערב והרבי רצה לראות מי זה והתכופף כמה פעמים לראות מי זה כשהוא עשה עושה שלום. מפחיד.
- ליל שבת קודש בראשית תשל"ד, חלון חדר הרבי היה פתוח וראיתי איך הרבי לומד וכו'.

- אחרי שהרבי לימד האדרת והאמונה בהמנון הצרפתי בשמח"ת תשל"ד פגשתי ר' אברהם מאייר ע"ה שאמר "דאס איז א גילוי אלוקות."
 - פעם מישהו צילם הרבי בהתוועדות בסוף שנת הלמדן, הרבי הוציא קונטרס אגה"ת מסידורו וביקש מר' יואל ע"ה ללכת ללמוד איתו כמה שורות. המזל היה שההוא לא דיבר אידיש, ור' יואל לא דיבר אנגלית, אז לימד אותו ר' יואל כמה שורות דרך ממוצע המדבר אנגלית. לאחמ"כ החזיר ר' יואל הקונטרס חזרה לרבי והרבי ביקש סליחה מר' יואל שהמשתמש בכהן
 - ביום א' ר"ח כסלו תשמ"א, הרבי ביקש מהרב חדקוב לסדר שיקום וועד שיסדר ספר מפתחות למאמרי אדמו"ר הזקן במהירות הכי אפשרית ושיהיה מוכן עד הפעם הבאה שהרבי ייסע לאוהל (ט כסלו), ושיתנו דו"ח כל יום כמה התקדמו וכו'.
- מיד הוחלט לעשות אסיפה, שדנו האם לעשות האסיפה בשעה 1 וחצי או 3 וחצי, הרבי ענה שיעשו ב1 וחצי, ומיד התחילו בעבודה. בסוף היום שלחו לרבי דו"ח, וכן ביום השני וביום השלישי באיזה שהוא שלב הרבי כתב שבקצב הזה ספק אם יסיימו בזמן. והם ענו בחזרה שבעז"ה יסיימו בזמן המוגבל.
- הרבי הקיף את המילים "בעז"ה" וכתב "באם ינצלוה כדבעי" ועל המילים "זמן מוגבל" הרבי הביע פליאה איך בחודש כסלו (חודש של גאולה וכו') מגדירים זמן מוגבל!?
- ביום שישי הרבי ביקש לדעת מתי יקבל הדו"ח וענו ביום ראשון. הרבי ענה שיום שישי שייך לשבוע אחד ויום ראשון לשבוע אחר, במילא א"א לכללם באותו דו"ח. והרבי חיכה עד זמן קצר לפני הדלקת הנרות לקבל הדו"ח וגם שאל מתי יקבל הדוח של מוצ"ש? וענו שביום ראשון הרבי ענה שמוצ"ש שייך ליום השבת משא"כ יום ראשון במילא א"א להיות באותו דוח.
- בסוף זה היה מוכן בזמן וביקשו מהרבי רשות להוסיף המפתחות של הרבי על התניא ולקו"ת והרבי אישר כתבו כל השמות והרבי הוסיף השם שלו ואח"כ הוסיפו שליט"א והרבי הוריד "השליט"א" למטה וכו'.

• שבוע פ' וארא תשמ"ב

הרבי סיפר שאחרי שהרבי הרש"ב אמר מאמר ראה נתתיך אלוקים עזר"ת "האט גע'פגרי'ט דער לעצטע צאר", לקח הרבי הרבה משקה ואיחל "אז מען זאל פטור ווערן פון דעם גוי און פון גוישקייט". כולם ידעו "אז עפעס וועט פלאצן". באותו שבוע מת היועץ של נשיא רוסיה שהיה יועצו של כמה נשיאים ברוסיה. הרבי ביקש להוציא קטע הנ"ל מההנחה, און והשאירו בסגנון "פארוואסערט".

• 'בסוכת הרבי, היו כמה ספרים על מדף, מהספרים שהבחין היו: המשך וככה של הרבי מהר"ש, (שהרבי היה מבסס עליו המאמר של י"ג תשרי), (וסידור עם דא"ח).

• היו הרבה נסים להפוך 770 מסגנון התוועדות לפני הקפות לסגנון הקפות, היו ספסלים עפים באוויר, והיו כאלה שלא רצו לזוז ממקומם כי לדבריהם "קנו שביתה".

פעם הגבאים ביקשו מהרבי שיכריז שכולם יצאו ויחזרו מיד להקפות כש770 יהיה מסודר, והרבי ענה "איך שיק נישט ארויס קיין איד, " (איני שולח יהודה החוצה). כמובן אף אחד לא הקשיב והיו צריכים להכין הבית הכנסת עם כולם בפנים שלא זזים ממקומם.

• הש"ץ הקבוע בשמחת תורה היה ר' שלמה אהרן קאזארנווסקי, פעם אחרי פתיחת הארון קודש כשקרא "שמע ישראל" כנהוג, הרבי עשה תנועת ביטול והתחיל "אנא אנא עבדא, עבדא דקוב"ה" ... בי"ם רבי'ן שמחת תורה איז געווען "אנא עבדא".

- זכור לי אחד בשם רב שמואל שרגאי ע"ה, סגן מנהל בתו"ת בנ.י., שנתן בקבוק משקה לרבי לכבוד בר מצוות בנו, כשניגש בפארבריינגען, הרבי נתן לו עבור חתונת בנו. האבא תיקן ואמר שזה בר מצווה, והרבי חזר על מילת חתונה.
- האבא ר"ל נפטר צעיר וכבר לא הי' בחיים בחתונה.
- הרבי היה מקדש לפני פארבריינגען בישיבה, אבל בביתו כל הקידושים היו בעמידה, והרבי הסביר שסיבת ישיבתו ב770 היא מצד טירחא דצבורא. (כך סיפרו כל המשב"קים וכו').
- פעם הרבי התבטא למישהו "איך גיב מיט די רעכטע וואס גיט איר מיר די לינקע?" (אני נותן בימין למה אתם נותנים בשמאל?)
- בכלל הזמן אצל הרבי היה יקר מכל יקר כידוע לכל. הפעם היחידה שראינו הרבי מחכה, כשהרבי יצא לפני הזמן למים שלנו, והרבי היה שואל כמעט ללא הרף "ס'איז שוין די צייט? (האם זה הזמן כבר?) (לערך)".
- פעם קרה שהרב חדקוב הרגיש לא טוב והיה לו חום וכו' וכשהרבי נכנס לקריאת התורה ביום ב' או ה' הרבי הבחין בזה (למרות שהרב חדקוב ניסה להסתיר) ואחרי קריאת התורה הרבי קרא לד"ר זעליגסאהן ע"ה ואמר לו שיגיד בשמו לרב חדקוב שמובא שהחתם סופר בזמן חולשתו היה אוכל בין תפילין דרש"י לרבינו תם
- ואם הרב חדקוב לא יסכים לאכול הרבי יבוא בעצמו לתת לו כמובן שהרב חדקוב אכל וכו'.

- קרה פעם שדי"ר זעליגסאהן ע"ה היה בבית של הרבי עבור ענין רפואי (בשבת?) וכשיצא הרבי גם יצא ללכת ל770, הרבי אמר לו לא ללכת איתו ביחד כדי שלא יבחינו שהנכם באים מביתו.
- הרבי דיבר פעם בהתוועדות טובה פעולה אחת מאלף הנחות באותו זמן ר' זלמן טייבל שישב מאחורי הרבי התאנח אנחה גדולה והרבי אמר מיד שמדברים שטובה פעולה אחת הוא נותן אנחה כזו. והרבי סיים שזה יהי' למעליותא

לזכות

הרה"ת החתן שניאור זלמן והכלה

רבקה דבורה שיחיו קאהאן

לרגל נישואיהם ביום י"ב שבט

תשפ"ז

